

Wet open Overheid (Woo)

Achtergrond

De Wet open overheid (Woo) regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. Het is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Vanaf 1 mei 2022 is de Woo in werking getreden.

Na bespreking in het DB van 9 november 2022 en de commissie financiën en bedrijfsvoering van 23 november 2022 is de concept notitie Wet open overheid ter vaststelling voorgelegd in de vergadering van het algemeen bestuur van 7 december 2022. Het AB heeft GGDrU verzocht de concept notitie Wet open overheid bij te stellen en voor te leggen ter vaststelling aan het AB van 25 januari 2023.

Resultaat onderzoek

- Aantal verzoeken

GGDrU heeft in haar systemen tot vijf jaar terug gezocht. Daaruit blijkt dat er in 2018 vijf verzoeken waren, in 2019 twee, in 2020 twee en in 2021 drie. Voor 2022 geldt dat er tot en met augustus zes Wob/Woo-verzoeken zijn binnengekomen. Op basis daarvan is de prognose dat er dit jaar op jaarbasis 9 a 10 verzoeken zullen zijn ontvangen. Voor 2023 gaan GGDrU uit van zes Woo-verzoeken. Dat aantal komt voort uit de verwachting dat door het laagdrempeliger kunnen indienen van Woo-verzoeken ten opzichte van Wob-verzoeken er meer verzoeken zullen zijn in 2023 dan het gemiddelde van de periode 2018-2021, maar minder dan in het jaar 2022.

- Tijdsbesteding per verzoek

Per Woo verzoek verwachten we aan werk:

Administratief werk/secretariaat	Verzenden van antwoorden, registreren in JOIN, plaatsen stukken in PLOOI, brieven opmaken in juiste format	2 uur
Communicatie	Digitaal toegankelijk maken stukken, woordvoering (indien situatie daarom vraagt), interne communicatie	8 uur
Directie(secretaris)	Afstemming, coördinatie	5 uur
Medewerker juridische zaken	Landelijke afstemming, begeleiden proces, ophalen documenten, beoordelen en aanpassen documenten, voeren correspondentie	16 uur
Advocaat	Advocatenkosten afhankelijk van de situatie	PM

Naast het feit dat de aantallen verzoeken oplopen (op dit moment, oktober 2022) lopen er 4 verzoeken tegelijkertijd) blijkt uit bovenstaande tabel dat ook de tijdsbesteding per verzoek groot is, bijvoorbeeld doordat er vaker ook landelijke afstemming nodig is. Dit betekent dat de kosten naar verwachting structureel dermate van omvang zullen zijn dat dit niet meer binnen de reguliere begroting van GGDrU opgevangen kan worden.

- **Voorbeelden Woo-verzoeken**

De in 2022 ontvangen Wob/Woo-verzoeken hadden bijvoorbeeld betrekking op het landelijke datalek in de covid bestrijding, op testen en vaccineren van Monkeypox en op adviezen aan gemeenten over ruimtelijke ordeningsplannen.

- **Verwachte kosten op jaarbasis**

Functie	# uur per verzoek	Uur- tarief	Bedrag per verzoek
Administratief werk / secretariaat	2	€ 59	€ 117
Communicatie	8	€ 78	€ 626
Directie (directiesecretaris / directeur)	5	€ 122	€ 609
Medewerker juridische zaken	16	€ 103	€ 1.643
Totale interne personele kosten per verzoek			€ 2.996
Externe personele kosten (advocaatkosten)			€ 750
Materiële kosten (anonimiseringsapparatuur)			€ 300
Opleiding en procesaanpassing			€ 450
IT-kosten (beheer en onderhoud systemen)			€ 1.000
Totale overige kosten per verzoek			€ 2.500
Totale kosten per verzoek			€ 5.496
Geschat aantal Woo-verzoeken op jaarbasis			6
Verwachte kosten Woo op jaarbasis (afgerond)			€ 33.000

Middelen Gemeentefonds

In de meicirculaire 2021 van het Gemeentefonds staat vermeld dat gemeenten extra geld krijgen toegekend ter compensatie van de meerkosten die zij moeten maken in verband met de uitvoering van de Wet open overheid (Woo). Deze financiële middelen bestaan uit zowel incidentele middelen (periode 2022 tm 2026) als structurele middelen (vanaf 2022). De extra gelden hebben betrekking op 705 organisaties, zowel gemeenten als gemeenschappelijke regelingen.

In de septembercirculaire 2022 zijn de volgende bedragen per gemeente opgenomen uitgesplitst naar structurele en incidentele verhogingen van het gemeentefonds.

Gemeentecode	Gemeentenaam	Woo structureel	Woo incidenteel
307	Amersfoort	119.195	140.830
308	Baarn	50.942	60.389
312	Bunnik	46.203	54.803
313	Bunschoten	49.640	58.855
310	De Bilt	60.453	71.598
736	De Ronde Venen	61.192	72.469
317	Eemnes	43.068	51.109
321	Houten	63.932	75.698
353	IJsselstein	55.308	65.535
327	Leusden	53.922	63.901
331	Lopik	45.652	54.154
335	Montfoort	45.298	53.737
356	Nieuwegein	71.196	84.259
589	Oudewater	43.430	51.536
339	Renswoude	41.129	48.824
340	Rhenen	48.589	57.615
342	Soest	62.293	73.767
1904	Stichtse Vecht	71.546	84.672
344	Utrecht	222.870	263.019
1581	Utrechtse Heuvelrug	63.757	75.492
345	Veenendaal	72.787	86.134
1961	Vijfheerenlanden	68.253	80.790
352	Wijk bij Duurstede	50.455	59.815
632	Woerden	65.238	77.237
351	Woudenberg	45.326	53.770
355	Zeist	71.927	85.121
Totaal regio Utrecht		1.693.601	2.005.129

De incidentele middelen (voor de gemeenten uit regio Utrecht voor de periode 2022 tot en met 2026 ruim twee miljoen euro per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie.

De structurele middelen (voor de gemeenten uit regio Utrecht bijna 1,7 miljoen euro in 2022, oplopend naar structureel bijna 3,4 miljoen euro vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

Voorstel Financiering kosten GGD regio Utrecht

Aangezien gemeenschappelijke regelingen geen directe bijdrage uit het gemeentefonds ontvangen zullen zij voor de vergoeding van de door hen gemaakte kosten bij de gemeenten moeten aankloppen.

GGDrU stelt voor de kosten voor 2023 separaat bij gemeenten in rekening te brengen (naar rato van inwoneraantal en op basis van aantal Woo-verzoeken vermenigvuldigd met het bedrag per Woo-verzoek).

GGDrU stelt daarnaast voor om de kosten vanaf 2024 via een verhoging van de inwonerbijdrage structureel in rekening te brengen bij gemeenten (zoals ook aangekondigd in de kaderbrief 2024). In onderstaande tabel is inzichtelijk gemaakt om welk bedrag per gemeente het op jaarbasis gaat en met welk bedrag per inwoner (€0,024) de inwonerbijdrage omhoog gaat.

Gemeente	# inwoners per	Geschatte kosten	Geschatte kosten Woo
	1-1-22	Woo op jaarbasis	per jaar per inwoner
Amersfoort	158.590	€ 3.820	€ 0,024
Baarn	24.876	€ 599	€ 0,024
Bunnik	15.590	€ 376	€ 0,024
Bunschoten	22.325	€ 538	€ 0,024
De Bilt	43.508	€ 1.048	€ 0,024
De Ronde Venen	44.955	€ 1.083	€ 0,024
Eemnes	9.450	€ 228	€ 0,024
Houten	50.323	€ 1.212	€ 0,024
IJsselstein	33.429	€ 805	€ 0,024
Leusden	30.713	€ 740	€ 0,024
Lopik	14.512	€ 350	€ 0,024
Montfoort	13.818	€ 333	€ 0,024
Nieuwegein	64.554	€ 1.555	€ 0,024
Oudewater	10.159	€ 245	€ 0,024
Renswoude	5.651	€ 136	€ 0,024
Rhenen	20.265	€ 488	€ 0,024
Soest	47.113	€ 1.135	€ 0,024
Stichtse Vecht	65.240	€ 1.572	€ 0,024
Utrecht	361.699	€ 8.713	€ 0,024
Utrechtse Heuvelrug	49.981	€ 1.204	€ 0,024
Veenendaal	67.671	€ 1.630	€ 0,024
Vijfheerenlanden	58.788	€ 1.416	€ 0,024
Wijk bij Duurstede	23.921	€ 576	€ 0,024
Woerden	52.882	€ 1.274	€ 0,024
Woudenberg	13.873	€ 334	€ 0,024
Zeist	65.987	€ 1.590	€ 0,024
Totaal	1.369.873	€ 33.000	€ 0,024

GGDrU zal de komende periode gebruiken om meer gegevens te verzamelen over zowel aantallen Woo-verzoeken als de afhandelingskosten per Woo-verzoek. Op basis daarvan zal GGDrU indien nodig in de ontwerp begrotingswijziging 2024-1 en de ontwerpbegroting 2025-0 een bijstelling van de inwonerbijdrage opnemen.

Vervoltraject

Ter goedkeuring voorleggen van het voorstel in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 25 januari 2023.